

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor „NR. 183” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2rac-96/24
Nr. PIGD 2-21045881-01-2ra-27052024)*

Recursul este vădit neîntemeiat, conform art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, întrucât recurentul se limitează la formularea unor critici generale față de soluția instanței de apel, fără a indica în mod concret care dintre ipotezele expres și limitativ prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) din Codul de procedură civilă ar fi aplicabile în speță, ceea ce pune în discuție respectarea cerințelor de admisibilitate ale recursului.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Furdui)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

17 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 martie 2021, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor „NR. 183” (în continuare C.C.G. „Nr.183”) cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22 din 31 martie 2011 a fost stabilit pentru C.C.G. „Nr.183” modul unilateral a plății pentru folosirea terenului proprietate municipală.

3. Conform art. 42 al Codului funciar, terenurile din intravilan se află în administrarea autorităților administrației publice locale, iar din municipii – în proprietate municipală, respectiv lotul de pământ cu suprafața de 0,05 ha cu nr. cadastral ***** situat în municipiul Chișinău, ***** **, strada *****, pe care sunt amplasate imobilele proprietate ale C.C.G. „Nr.183”, constituie proprietate municipală.

4. Reieșind din prevederile art. 10 alin. (1) al Legii cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, prețul normativ al pământului se stabilește la vânzarea - cumpărarea terenurilor, la arendarea lor, precum și în alte cazuri ce țin de activitatea economică.

5. Prin urmare, în temeiul Cap. IV pct. 18 subpct. 6 din Statutul-model al C.C.G. „Nr.183”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 365 din 06 aprilie 1998, coroborat cu art. 10¹ alin. (1) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997, cooperativa avea obligația legală de a achita atât impozitele și plățile prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv plata anuală pentru folosirea terenului aferent în cazul în care acesta nu a fost cumpărat sau arendat, în cuantumul și termenele stabilite de consiliul local competent până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau de arendă. Iar, în cazul în care persoanele refuză de a încheia contractele, Consiliul municipal Chișinău, în mod unilateral, stabilește plăți anuale pentru folosirea terenurilor proprietate municipală, care vor fi achitate benevol sau forțat prin intermediul instanțelor de judecată.

6. Potrivit Metodologiei calculării prețului estimativ al terenurilor din intravilanul municipiului Chișinău și Regulamentului privind gestionarea resurselor funciare municipale, aprobate prin deciziile Consiliului municipal Chișinău nr. 3/24 și nr. 3/23 din 02 aprilie 2013, plata anuală pentru folosirea terenurilor proprietate municipală a fost recalculată. Astfel, începând cu data de 01 mai 2013, plata anuală pentru utilizarea terenului constituie suma de 2096 de lei.

7. Pârâta nu a respectat prevederile legale, neachitând suma de 9956 de lei pentru folosirea terenului cu suprafața de 0,05 ha cu nr. cadastral ***** situat în municipiul Chișinău, ***** strada ***** pentru perioada 10 aprilie 2016 – 10 ianuarie 2021, motiv pentru care, prin reclamația din 21 decembrie 2020, i-a fost acordat un termen suplimentar pentru achitarea datoriei, care însă a rămas fără soluționare.

8. Așadar, având în vedere cele enunțate, Consiliul municipal Chișinău a solicitat încasarea de la C.C.G. „Nr.183” a datoriei de 9956 de lei pentru folosirea terenului, precum și a cheltuielilor poștale în mărime de 7,95 de lei.

9. Prin hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la C.C.G. „Nr.183” în beneficiul Consiliului municipal Chișinău suma datoriei pentru arenda funciară pentru perioada 01 aprilie 2018-10 ianuarie 2021 în sumă de 5764 de lei. În rest, acțiunea privind încasarea sumei de 4192 lei, s-a respins ca fiind tardive, iar cerința privind încasarea cheltuielilor de 7,95 lei - ca neprobată.

S-a încasat de la C.C.G. „Nr.183” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 de lei.

10. La 08 noiembrie 2021, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de apel nemotivată, iar la 02 februarie 2022 a prezentat cererea de apel motivată, completată la 20 mai 2022 împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată.

11. Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, fiind casată hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

12. Prin hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău.

S-a încasat din contul C.C.G. „Nr.183” în beneficiul Consiliului municipal Chișinău cu titlu de datorie pentru arenda funciară, pentru perioada 10 ianuarie 2019 - 10 ianuarie 2021, suma de 4192 de lei.

S-a încasat din contul C.C.G. „Nr.183” în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 270 de lei pentru taxa de stat de la care

reclamantul este scutit prin lege la depunerea acțiunii. În rest, pretențiile Consiliului municipal Chișinău împotriva C.C.G. „Nr.183” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor pentru trimiterile poștale, s-au respins ca neîntemeiate.

13. La 13 februarie 2023, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de apel nemotivată, iar la 05 octombrie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată

14. Prin decizia din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

15. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, a conchis că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt, a apreciat probele în conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

16. În argumentarea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut că terenul cu nr. cadastral ***** constituie proprietate municipală în sensul art. 42 Cod funciar, iar obligația C.C.G. „Nr.183” de a achita plata pentru folosirea terenului rezultă din art. 10¹ alin. (1) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997, din Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22 din 31 martie 2011, precum și din pct. 18 subpct. 6 al Statutului-model al Cooperativei de Construcție a Garajelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 365 din 06 aprilie 1998.

17. Subsecvent, examinând probele administrate, inclusiv Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22 din 31 martie 2011, anexa la această decizie, actele privind recalcularea plății anuale pentru folosirea terenului în baza Deciziilor Consiliului municipal Chișinău nr. 3/23 și nr. 3/24 din 02 aprilie 2013, precum și hotărârea din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, rămasă irevocabilă prin respingerea apelului tardiv prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a constatat că instanța de fond a dispus întemeiat încasarea datoriei aferente perioadei 10 ianuarie 2019 – 10 ianuarie 2021 în sumă de 4.192 lei. Totodată, în temeiul art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a reținut că pentru perioada 31 martie 2011 – 10 ianuarie 2019 exista deja hotărârea irevocabilă din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care fusese dispusă încasarea datoriei pentru folosirea aceluiasi teren, astfel încât pretenția privind încasarea repetată a sumei aferente perioadei 10 aprilie 2016 – 10 ianuarie 2019 a fost corect respinsă.

18. De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a considerat justificată respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor poștale de 7,95 lei, întrucât probele prezentate nu confirmau suportarea și cuantumul acestora.

19. În consecință, Curtea de Apel Chișinău, a concluzionat că argumentele invocate în apel sunt neîntemeiate, nu demonstrează aplicarea eronată a

normelor de drept și nu răstoarnă constatările primei instanțe, motiv pentru care, a respins apelul și a menținut hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

20. La 27 mai 2024, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată.

21. În motivarea recursului, Consiliul municipal Chișinău a reiterat argumentele de fapt și de drept invocate anterior în fața primei instanțe și a instanței de apel, exprimându-și suplimentar dezacordul față de decizia Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2024 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 februarie 2023, pe care le consideră neîntemeiate și ilegale, întrucât ar fi fost pronunțate cu aplicarea eronată a normelor de drept material și fără elucidarea deplină a circumstanțelor relevante ale cauzei.

22. În susținerea acestei poziții, recurentul a invocat și opinia separată a judecătorului Vitalie Cotorobai din 13 martie 2024, potrivit căreia soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău era greșită și contrară situației de fapt stabilite și cadrului legal aplicabil.

23. Prin referința depusă la 07 august 2024, C.C.G. „Nr.183” a solicitat declararea inadmisibilă a recursului înaintat de Consiliul municipal Chișinău, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc de dispoziție contestat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

25. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- f) recursul este vădit neîntemeiat.”

26. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

27. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Consiliul municipal Chișinău s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 27 mai 2024. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 martie 2024 și expediată recurentului Consiliului municipal Chișinău, prin intermediul oficiului poștal la 04 iunie 2024, însă date despre recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc.

29. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit.a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.24).

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

31. În recursul declarat, Consiliul municipal Chișinău se limitează la formularea unor critici generale față de soluția instanței de apel, fără a arăta în mod concret care dintre ipotezele expres și limitativ prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) ar fi incidente cauzei de față. O atare omisiune face imposibilă analiza de legalitate a hotărârii recurate în raport cu obiectul și scopul recursului.

32. Or, este de principiu că recursul este o cale de atac de strictă legalitate, iar partea care înțelege să îl exercite are obligația procesuală de a indica în mod clar temeiurile de drept incidente, inclusiv prin raportare la eventuale abateri grave de la normele de procedură sau de interpretare juridică.

33. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la o instanță, garantat de art. 6 §1 din Convenție, nu este absolut, dar limitările admise de Curte trebuie să fie previzibile și proporționale, iar reclamantul trebuie să manifeste diligență în exercitarea căilor de atac.

34. Astfel, în cauza *Grosjean c. Franței* (2002), Curtea a reținut că o cale de atac nu poate fi considerată efectivă dacă persoana interesată nu este în măsură să înțeleagă ce condiții trebuie îndeplinite pentru ca instanța să o examineze în fond. De asemenea, în cauza *Walden c. Liechtenstein* (2001), CEDO a reiterat că lipsa unei motivări clare și a indicării temeiurilor legale poate conduce la

respingerea unei căi de atac ca inadmisibile, fără ca acest fapt să încalce în sine art. 6, dacă reglementarea este clară și partea avea posibilitatea reală de a se conforma.

35. Prin urmare, în contextul cadrului legal, în care motivele de recurs sunt enumerate limitativ, prin art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, obligația recurentului era aceea de a individualiza motivul de recurs, astfel încât instanța să poată evalua dacă sunt îndeplinite condițiile legale pentru reanalizarea cauzei în calea extraordinară a recursului.

36. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

37. De altfel, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

39. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurilor menționate la art. 432 alin. (1) lit. d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, la caz, nefiind stabilite anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța ierarhic inferioară.

40. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 9 octombrie 1991).

41. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

42. Față de cele reținute, instanța de recurs constată că recursul este vădit neîntemeiat, întrucât: nu identifică în mod expres niciunul dintre temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu conține o motivare legală corespunzătoare a nelegalității deciziei recurate și nu se fundamentează pe jurisprudența națională sau europeană care să justifice reanalizarea cauzei în recurs.

43. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi considerat inadmisibil.

44. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. f), art.440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău împotriva deciziei din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu